

24 juni 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven

tegen:

[naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 juni 2014. Op 2 juli 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van Zuster [naam], algemeen overste van de Congregatie Zusters van Liefde.

Op 25 mei 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is (zonder bericht van verhindering) niet verschenen. Zijn juridisch adviseur mr. Weller voornoemd was wel aanwezig en heeft het standpunt van klager toegelicht.

Namens de Congregatie zijn verschenen de Overste Zuster [naam] en Zuster [naam].

2. De klacht

2.1. Klager was vanaf 1962-1965 als misdienaar werkzaam bij het bejaardencentrum [naam] te [plaats], waar zusters werkzaam waren van het aldaar gelegen klooster van de Congregatie Zusters van Liefde. Aangeklaagde fungeerde daar als koster en zou verder werkzaamheden hebben verricht als een soort knecht in het klooster/bejaardenhuis.

Klager komt uit een gezin van 10 kinderen en was 6^e in de kinderrij. Hij heeft als enige dienst gedaan als misdienaar bij het [bejaardenhuis], driemaal in de week op maandag, donderdag en zondag. Klagers vader was [beroep] en leverde [product] aan het bejaardenhuis en was op die wijze goed bekend met aangeklaagde. Aangeklaagde was een huisvriend geworden en kwam regelmatig 's avonds langs. Ook op zondagmiddag kwam aangeklaagde regelmatig langs en vroeg dan aan de ouders van klager of deze mee mocht fietsen in de natuur. Klager was acht jaar en wat stil en bedeesd. Hij had niet zoveel vriendjes omdat hij een lui oog had en daardoor scheel keek. Zijn ouders vonden het verstandig als hij meedinge de natuur in, omdat hij op die manier wat meer vertier had. Vanaf ongeveer zijn achtste jaar is klager vrijwel iedere zondag dat het redelijk weer was door aangeklaagde meegenomen, en zat hij afwisselend achterop de

afwisselend achterop de fiets van aangeklaagde dan wel voorop op de stang. In het begin was aangeklaagde erg aardig en kreeg klager steeds snoep of frietjes tijdens deze tochten. Op een speelplaatsje in de natuur werd wat snoep gegeten en gaandeweg kreeg klager een aai over zijn bol, een kusje op zijn wang, vervolgens werd hij over zijn kleding betast en daarna ook in zijn broek aan zijn blote geslacht. Klager wist niet wat hem overkwam, hij was in het geheel niet toe aan seksuele contacten en durfde zich niet te verzetten tegen wat hem overkwam. Bij klager gebeurde er, gezien zijn leeftijd, verder niets.

Na een aantal keer heeft klager thuis geprobeerd zich te verzetten tegen deze tochtjes maar zijn ouders drongen erop aan met aangeklaagde mee te gaan omdat het goed voor hem was. Klager durfde thuis niet te zeggen wat er allemaal gebeurde tijdens deze fietstochten en kon dus niets anders doen dan met aangeklaagde meegaan. Gaandeweg moest klager aangeklaagde ook aftrekken, zeker een tiental keren.

Aangeklaagde ging steeds verder in het seksueel misbruik. Klager kan zich herinneren dat hij aangeklaagde zeker tien keer oraal heeft moeten bevredigen. In een nog latere fase heeft aangeklaagde klagers broek omlaag gedaan en hem een aantal keren anaal verkracht. Klager kan zich herinneren dat hij veel pijn had en in zijn anus was ingescheurd en dat zijn anus bloedde. Ook de dagen erna waren pijnlijk als hij naar het toilet moest. Uiteindelijk is het misbruik door iemand vanuit de trein gezien en kennelijk heeft deze aangeklaagde en/of klager herkend en de politie gewaarschuwd. Klager weet zich te herinneren dat de politie bij aangeklaagde op zijn werk is geweest en dat aangeklaagde vervolgens nooit meer bij hem thuis is geweest. De ouders van klager zijn ook ingelicht maar zij hebben hierover gezwegen en ook klager heeft niets tegen zijn ouders durven zeggen. Hij voelde goed aan dat dit soort handelingen niet mocht en wilde op alle mogelijke manieren voorkomen dat het door zijn broers, zussen of derden zou worden ontdekt.

2.2. Klager was ongeveer 10,5 jaar oud toen het misbruik werd ontdekt. Niemand, ook zijn ouders niet, hebben er met hem over willen praten. Klager zat alleen met dit grote probleem, was onzeker en soms plotseling, gevoed door een gevoel van onmacht, agressief en dan sloeg hij erop los. Vanaf zijn 11^e jaar heeft klager diverse onduidelijke fysieke klachten gehad, waarbij de artsen nooit iets hebben kunnen vinden. Klager weet zich te herinneren dat zijn schoolprestaties achteruit gingen en dat hij een teruggetrokken bestaan heeft geleid. Hij was geremd in contacten, ook als puber naar meisjes. Gaandeweg is het goed gekomen met de remmingen bij seksuele toenadering. Wel heeft klager de angst gehad dat hij zelf op gelijke wijze als aangeklaagde zijn kinderen zou behandelen. Klager is in 1977 getrouwd en heeft twee zonen van 28 en 24 jaar. Alleen aan zijn vrouw heeft hij in 2012 verteld wat er destijds is gebeurd.

Klager heeft na de lager school de [opleiding] gevolgd in [plaats] en een diploma gehaald. Wegens zijn voortdurend fysieke klachten is hij in 1975 voor 100% afgekeurd.

In de jaren '80 heeft klager een operatie moeten ondergaan aan zijn anus, omdat daar vanwege het seksueel misbruik, erg veel wild vlees rond het litteken was ontstaan wat moest worden verwijderd. Medio jaren '80 is vastgesteld dat klager een vorm van beenmergkanker heeft. Hij heeft zich laten omscholen tot [beroep] en is een eigen zaak begonnen. Hij kreeg in 2011 te horen dat hij nog een andere vorm van kanker heeft en heeft in 2012 zijn bedrijf verkocht. Tegelijkertijd kreeg hij in 2012 steeds meer psychische problemen met zijn verleden en heeft hij uiteindelijk hulp gezocht bij een psycholoog, drs. [naam]. Deze heeft vastgesteld dat er waarschijnlijk sprake is van een latente PTSS.

2.3. Klager beoogt met de klachtenprocedure hetgeen hem is aangedaan bespreekbaar te maken en oprechte en werkelijke erkenning daarvan alsmede eventueel alsnog een open en eerlijk gesprek met aangeklaagde, dan wel met de huidige verantwoordelijke. Ook het openbaar maken van het misbruik dat klager is aangedaan, zodat ook de RKK duidelijk wordt wat voor impact het misbruik op het leven van klager heeft gehad.

3. De reactie

De Overste heeft in haar reactie vermeld dat de Congregatie vanaf 1889 tot 1972 een klooster heeft gehad in [plaats] en dat er zusters hebben gewerkt in scholen en het bejaardenhuis in deze gemeente. In 1972 heeft de Congregatie het klooster overgedragen aan de Stichting [naam] te [plaats] (thans [naam]). In het archief zijn geen persoonsgegevens bewaard gebleven van personen die in het bejaardencentrum woonden en/of werkten. Terugkijkend in de congregatie-geschiedenis werden de kostertaken in de kloosters altijd vervuld door medezusters. Het is moeilijk vast te stellen of het in [plaats] anders is gegaan.

4. De beoordeling

Klager heeft een klacht ingediend tegen [naam], die volgens hem koster was in het klooster van de Congregatie van de Zusters van Liefde te [plaats]. De Klachtencommissie heeft bij gebreke van enig aanknopingspunt de identiteit en functie van aangeklaagde niet kunnen vaststellen. Zij kan dan ook niet anders dan de klacht van klager niet-ontvankelijk verklaren.

5. De beslissing

De Klachtencommissie verklaart klager niet-ontvankelijk in zijn klacht.

Deze beslissing is vastgesteld op 24 juni 2016 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem. en drs. L. Erftemeijer, leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.